

Advocaten in de Bijzondere Jeugdbijstand, knelpunten en vragen.

Meermaals kwamen al bedenkingen naar voor in de oudergroepen of via getuigenissen van ouders rond de werking van de advocaten in de Bijzondere Jeugdbijstand. Samen met een aantal ouders uit de regio Waasland-Dendermonde hebben we nu de voornaamste knelpunten en vragen verzameld.

De aanwezige ouders zijn van mening dat de werking van de advocaten voor jongeren in de Bijzondere Jeugdbijstand veel beter kan. Een veel gehoorde opmerking is dat de advocaten:

- te laat aan het dossier beginnen,
- de jongere en zijn gezin niet kennen,
- de problematiek te weinig bekijken
- en zeker geen zicht hebben op mogelijke alternatieve oplossingen binnen de sector.

Er is wellicht te weinig tijd nu, maar de ouders vinden dat het aanbod van een advocaat pas ernstig kan zijn, als deze de zaken goed kan voorbereiden.

De advocaten moeten ook in de periode voor de zitting met de cliënt en, indien gewenst ook met de familie, kunnen spreken. Nu heeft men de indruk dat advocaten (bij gebrek aan informatie/tijd en/of kennis) altijd de jeugdrechter volgen.

Dit is een eerste algemene bedenking die meermaals aangebracht is door ouders van jongeren in de Bijzondere Jeugdbijstand.

Eén ouder had een zeer positieve ervaring voor wat betreft de voorbereidingen door een advocaat, gehoord worden, spreekkans die iedere betrokkene kreeg in de rechtbank. Dit betrof echter een zaak die in beroep ging, niet meer in de jeugdrechtbank dus.

Hieronder sommen we nog een aantal andere bedenkingen en vragen op over:

1. de keuze van een advocaat en voor wie die er is,
2. over kabinetsbesprekingen als middel om gehoord te worden door de jeugdrechter,
3. over betere vorming en achtergrondkennis voor advocaten.

1. de keuze van een advocaat en voor wie die er is,

- Ook kinderen jonger dan 12 jaar moeten gehoord worden. Een advocaat kan ook met hen spreken op voorhand.
- Ouders zouden graag zien dat er iemand voorzien is die hen informeert over zaken, los van de eigen hulpverlener of consulenten. Kan dit opgenomen worden door advocaten? Bovendien merken ze dat hun verhaal of vraag weinig of niet gehoord wordt in de jeugdrechtbanken. Ouders vragen waar zij dan terecht kunnen? Moeten zij daarvoor altijd zelf een advocaat nemen?
- Ouders voelen vaak de nood om een buitenstaander als steun en informatiebron te hebben. Soms heeft men zelfs het idee dat de enige manier om het dossier in te kunnen kijken is om zelf een advocaat onder de arm te nemen. Klopt dit?

- Ouders vragen zich af waarom ze zelf geen advocaat mogen kiezen voor hun zoon/dochter? Is dit een kwestie van geld?

2. over kabinetsbesprekingen als middel om gehoord te worden door de jeugdrechter,

- Ouders hoorden al van de mogelijkheid van een kabinetsbespreking met de jeugdrechter, maar worden er niet over geïnformeerd.

Volgende vragen hierover kwamen naar voor:

- * Mag men als ouder zelf zo'n bespreking aanvragen bij de jeugdrechter?
- * Moet de jeugdrechter daar dan op in gaan? Of kan die dat gewoon weigeren?
- * Kan dit doorgaan zonder de aanwezigheid van hulpverlener/consulenten?
- * Kan dit ook voor kinderen jonger dan 12 jaar?
- * Hoe moet men dit aanvragen? Schriftelijk? Hoe lang op voorhand? Via wie?
- * Moet/mag de advocaat daar bij zijn?

3. over betere vorming en achtergrondkennis voor advocaten.

- Men pleit voor extra vorming voor jeugdadvocaten met aandacht voor:

* het aanbod dat er is in Vlaanderen binnen de Integrale Jeugdhulp.

Een advocaat kan niet goed samen denken met de jongere indien hij niet op de hoogte is van mogelijkheden om een probleem te verhelpen. Daardoor denken zij er ook niet aan om een alternatief voor te stellen aan de consulent of de jeugdrechter.

* informatie rond de werking van de toegangspoort en het verschillend aanbod in de jeugdhulp; ook bemiddeling, cliëntoverleg.....

Ouders die het niet eens zijn met wat hulpverleners/consulent voorstellen, vragen om ook de advocaat als info/steun te kunnen zien. Deze persoon is neutraler indien het niet klikt met de hulpverlener/consulent.

Tenslotte: de aanwezige ouders vinden het ook eigenaardig dat jeugdrechtbank niet inbegrepen zit in de overlegtafels van Integrale Jeugdhulp.

Reacties op de door ouders geformuleerde bezorgdheden mei 2013

We legden deze tekst voor aan Dhr. De Cock, jeugdadvocaat en tevens voorzitter van de 'unie van jeugdadvocaten'. Uit zijn reactie konden we volgende tips en antwoorden meenemen:

Over de taak van advocaten:

De belangrijkste vaststelling over het gebrek aan tijd en kennis bij advocaten die jongeren bij de jeugdrechtbank bijstaan, wordt herkend.

Daarom wordt ook vanuit de jeugdadvocaten geijverd voor een betere aanpak en een betere opleiding. De advocaten die aangesloten zijn bij de 'unie van jeugdadvocaten' hebben alvast een extra opleiding gevolgd. Er wordt ook gewerkt aan een vorming rond Integrale Jeugdhulp.

De lijst van deze advocaten is terug te vinden op:

<http://www.jeugdadvocaat.be/>

Het doel van de ‘unie van jeugdadvocaten’ (zoals omschreven op de website van Steunpunt Jeugdhulp):

‘Een groep jeugdadvocaten, actief aan alle Vlaamse Balies en lid van de commissie Jeugdadvocaten van OVB, hebben de vzw “Unie van Jeugdadvocaten” opgericht.

De oprichters van de vzw zijn ervan overtuigd dat minderjarigen recht hebben op bijstand door een gespecialiseerde jeugdadvocaat. In het algemeen zijn zij van oordeel dat de individuele rechtspositie van minderjarigen nog gevoelig kan worden verbeterd. De vzw ijvert daarom voor een kwalitatieve verbetering van de rechtsbijstand voor en de rechtspositie van minderjarigen. Op termijn wil de vzw ook initiatieven ontwikkelen waardoor minderjarigen beter geïnformeerd worden over hun rechten, zelfs los van enige gerechtelijke of administratieve procedure. ‘

Advocaten voor ouders:

Ook ouders kunnen beroep doen op een jeugdadvocaat, maar dan moeten ze daarvoor zelf initiatief nemen. Ouders moeten hun eigen advocaat aanstellen. Deze jeugdadvocaten kunnen ook voor (gratis) juridische bijstand aangevraagd worden.

Het is echter niet de bedoeling dat deze alle info en ondersteuning geeft die ouders nodig hebben, een advocaat blijft op de eerste plaats een juridische taak hebben.

Men heeft wel al gemerkt dat ouders inderdaad vaak te weinig informatie hebben over het reilen en zeilen in jeugdhulpverlening en hun rechten hierbinnen.

Over de kabinetsbesprekingen bij Jeugdrechtbank:

In principe kan iedere ouder dat aanvragen. Ook kinderen jonger dan 12 jaar kunnen daar gehoord worden. In de praktijk loopt het soms moeilijker. Een advocaat mag daar zeker aanwezig zijn en kan dit dan ook aanvragen.

Tot slot willen we hier nog de grootste bezorgdheden van ouders opsommen. Deze zijn gemeld naar aanleiding van de bespreking van het thema ‘advocaten’ maar kunnen/moeten daarom niet door een advocaat opgenomen worden:

- De vraag leeft op welke manier ouders het dossier kunnen inzien. Ze blijven graag op de hoogte van wat dit dossier bevat. Men wil liefst op voorhand de verslagen ontvangen, voor men naar de jeugdrechtbank moet.
- Er is een groot verschil in aanpak tussen de jeugdrechtbanken. Ouders melden dat ze zich beter voelen wanneer zij en hun kind (ook deze jonger dan 12 jaar) de kans kregen zelf hun verhaal te doen aan de jeugdrechter.
- Ouders melden dat men te weinig geïnformeerd wordt over verschillende mogelijkheden, over hun positie en rechten in de jeugdhulp.
- Er was een voorbeeld van een dienst die de advocaten van de jongeren die bij hen verblijven, uitnodigen op dienst. Op die manier is er toch al zeker één gesprek tussen advocaat en jongere voor de jongere naar in de jeugdrechtbank moet.
- Ouders gaan op hun rechten staan door het gevoel niet geïnformeerd en te weinig betrokken te worden. Een vraag naar een eigen advocaat zou minder sterk naar voor komen, indien ouders ergens terecht konden voor informatie en ondersteuning.